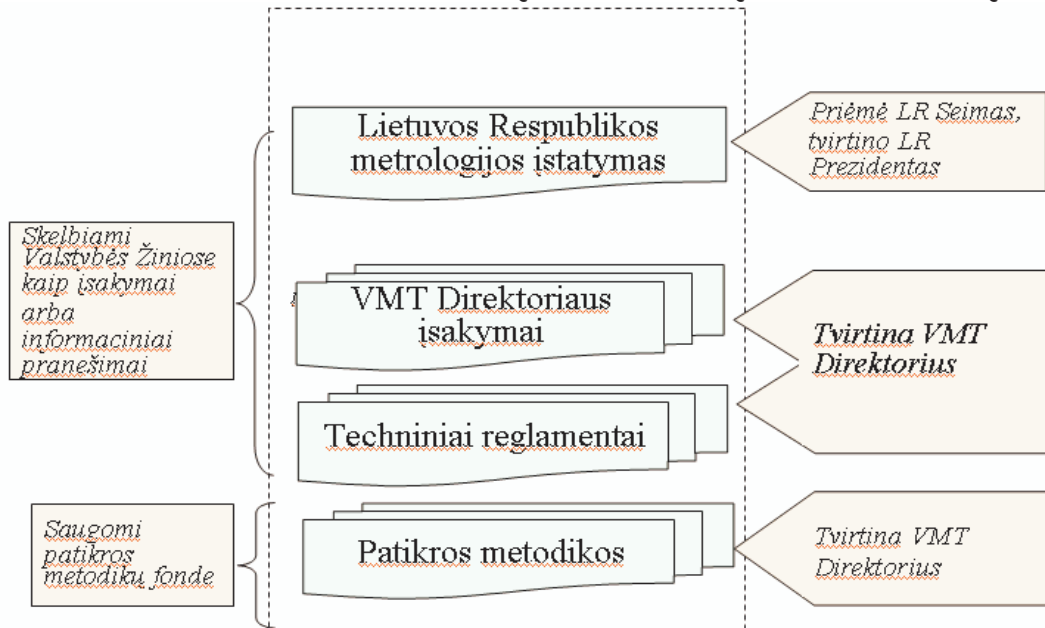
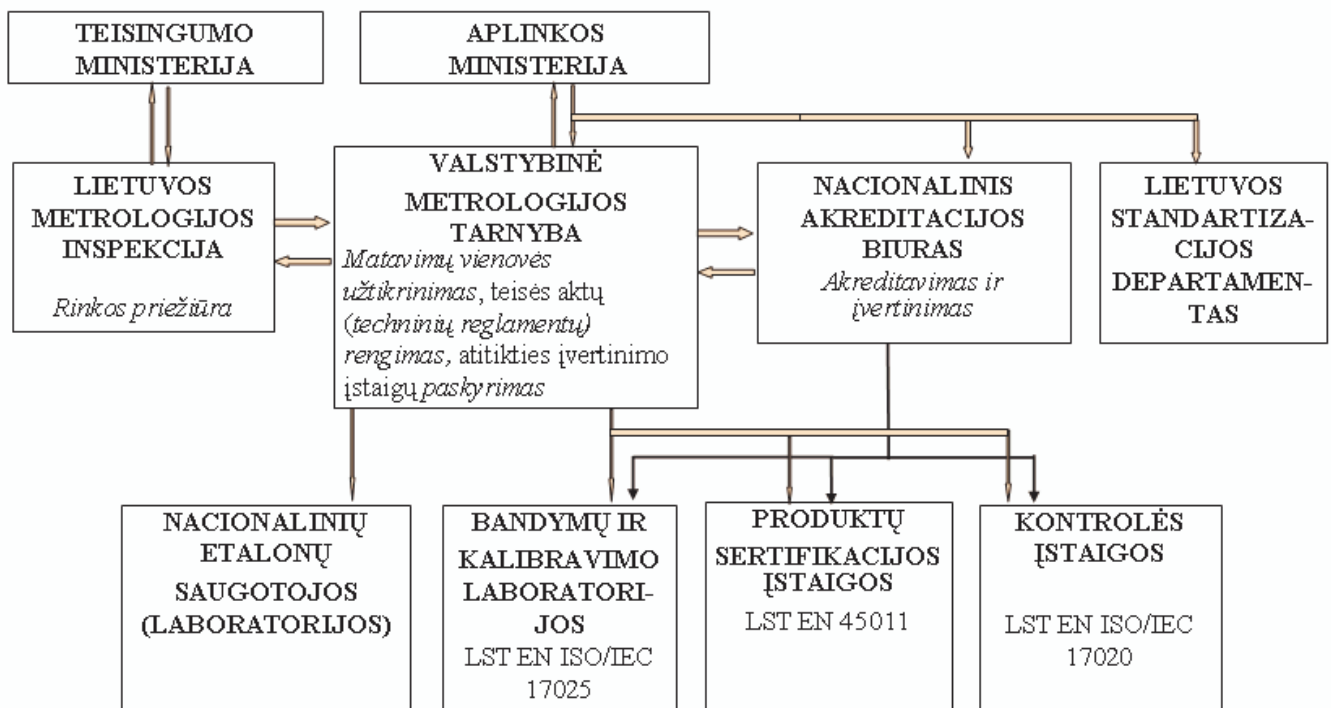

LIETUVOS METROLOGIJOS TEISINIŲ- NORMINIŲ DOKUMENTŲ SISTEMA

Metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymas (Žin., 2006, Nr. 77-2966)

- Matavimo vienetai
- metrologinis laidavimas ir reguliavimas
- matavimo priemonių tiekimas rinkai, jų naudojimas
- teisinė metrologinė priežiūra
- fasuotoms prekėms ir matavimo indams taikomi reikalavimai bei jų teisinė metrologinė priežiūra

Techniniai reglamentai

Techninio reglamento pavadinimas	Įsigaliojimo laikas	Paskelbtas	Pastabos
Matavimo priemonių techninis reglamentas	2006-10-30	Žin., 2006, Nr. 40-1451	-
Fasuotų produktų kiekio ir matavimo indų kontrolės techninis reglamentas	2004-006-01 Nauja redakcija 2005-06-12 Nauja redakcija 2009-04-11	Žin., 2003, Nr. 113-5097 Žin., 2005, Nr. 73-2673 Žin., 2008, Nr. 106-4076	Nauja redakcija įvertino esamus gamintojų ir vartotojų poreikius šioje srityje, suderinant su direktyva 2007/45/EB, kuri nustato taisykles dėl fasuotų produktų vardinių kiekių, panaikinanti direktyvas 75/106/EEB bei 80/232/EEB ir iš dalies keičianti direktyvą 76/211/EEB.
Neautomatinių svarstyklių techninis reglamentas	2001.06.01 Nauja redakcija 2004-01-25	Žin., 2000, Nr. 4-121 Žin., 2004, Nr. 13-397 Žin., 2009, Nr. 153-6942	Nauja redakcija aiškiau įvardija inspekcijos teises ir pareigas šioje srityje.

Taikymo sritis. (MID. Matavimo priemonių ir neautomatinių svarstyklių reglamentai)

- vandens, dujų, elektros, šilumos **skaitikliai**;
- **matavimo sistemos, skirtos nepertraukiamam ir dinaminiam skysčių**, išskyrus vandenį, **kiekiui** (tūriui arba masei) **matuoti**;
- **automatinės svarstyklės**, kurios, nedalyvaujant operatoriui, matuoja produkto masę ir vykdo iš anksto nustatytą svarstyklėms būdingų automatinių procesų programą;
- **taksometrai**;
- **ilgio matai ir tūrio dozavimo matai**;
- **ilgio, ploto** ir kelių matmenų **matavimo priemonės**;
- motorinių transporto priemonių kibirkštinio uždegimo variklių išmetamųjų **dujų analizatoriai**;
- **neautomatinės svarstyklės**.

CE ir M ženklimas

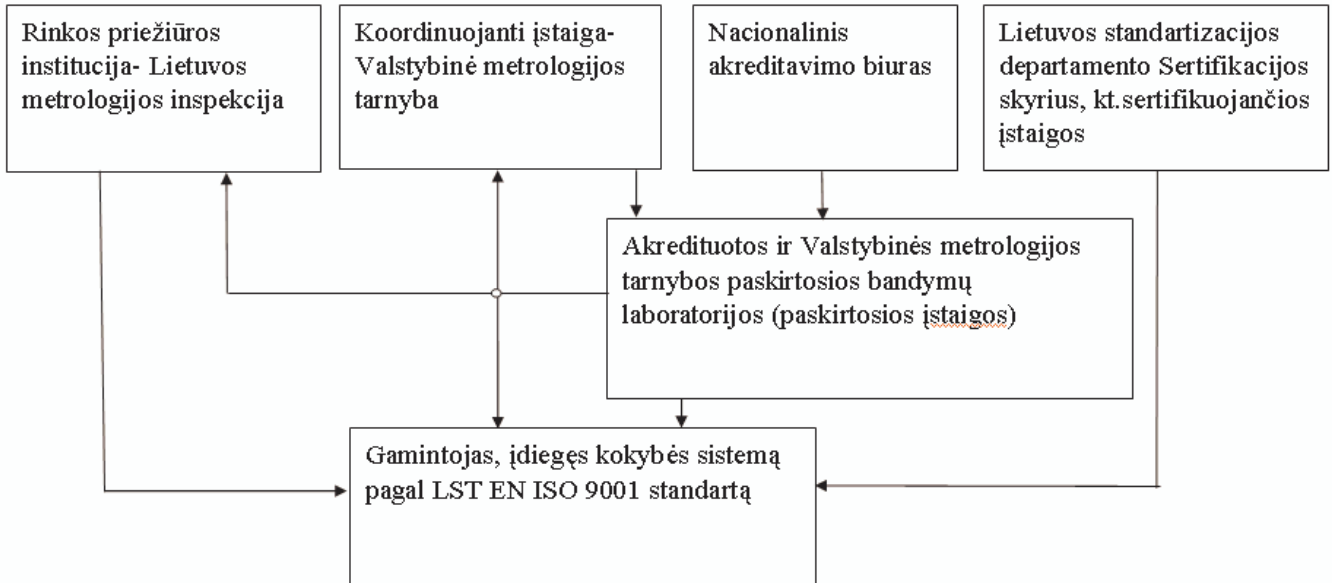
CE ženklavimo principai:

CE ženklimas simbolizuoja matavimo priemonės atitiktį taikytiniams Bendrijos reikalavimams, kurie skirti gamintojui.

CE ženklas, pažymėtas ant matavimo priemonės, yra atsakingo asmens deklaravimas, kad: ši matavimo priemonė atitinka visas taikytinas Bendrijos nuostatas ir buvo atliktos atitinkamos atitikties įvertinimo procedūros.

Papildomas metrologinis ženklas M arba žalias M lipdukas - matavimo priemonė gali būti naudojama teisinės metrologijos srityje.

Metrologinė fasuotų prekių kontrolės organizacinė struktūra:

Reikalavimai fasuotoms prekėms, ženklinimas

Reglamentas taikomas:

- fasuotoms prekėms, kurias sudaro fasuoti pagal tūrį arba masę produktai, skirtoms parduoti atskirais vienetais nuo 0 mililitrų arba gramų iki 50 litrų arba kilogramų imtinai ;
- fasuotoms prekėms, kurias sudaro fasuoti pagal ilgį, plotą ar skaičių produktai;
- matavimo indams nuo 50 ml iki 5 l imtinai, pagamintiems iš stiklo arba kitos tokios pat standžios ir patvarios medžiagos, galinčios suteikti tokias pačias metrologines garantijas kaip ir stiklas:

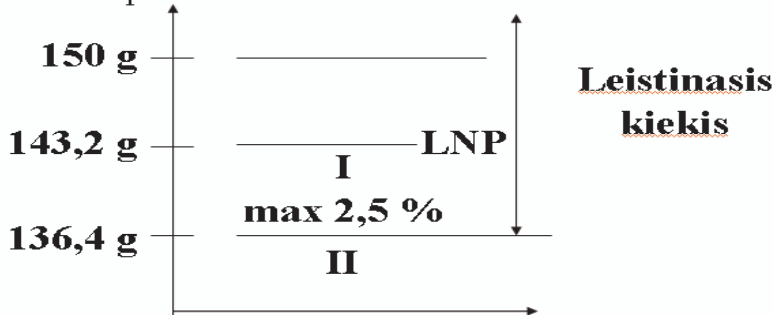
Tik tos fasuotos prekės, kurias sudaro fasuoti pagal tūrį arba masę produktai, skirti parduoti atskirais vienetais nuo 5 mililitrų arba gramų iki 10 litrų arba kilogramų imtinai bei atitinka taikytinas Reglamento nuostatas, gali būti ženklinamos „e“ ženklu.

Tik tie matavimo indai, kurie atitinka Reglamento nuostatas, gali būti ženklinami „ə“ ženklu.

Reikalavimai fasuotoms prekėms (**GAMINTOJUI**)

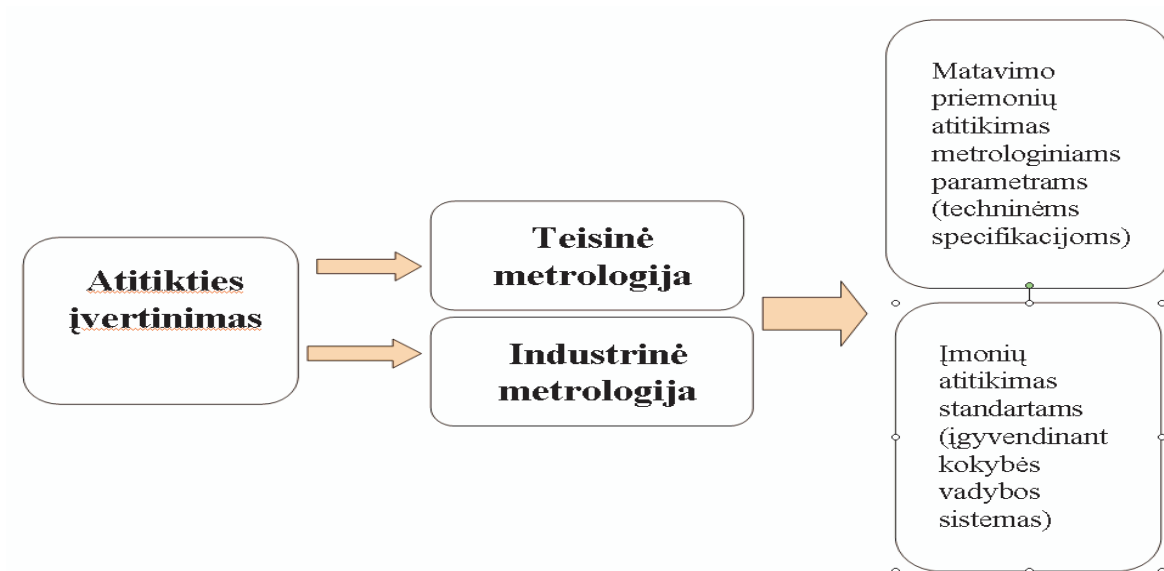
Fasuotos prekės, kurių produkto kiekio pakuotėje neigiama paklaida yra didesnė nei dviguba leistinoji neigiama paklaida ($2 \times \text{LNP}$), negali būti paženklintos „e“ ženklu.

Fasuotos prekės turi atitikti šiuos reikalavimus

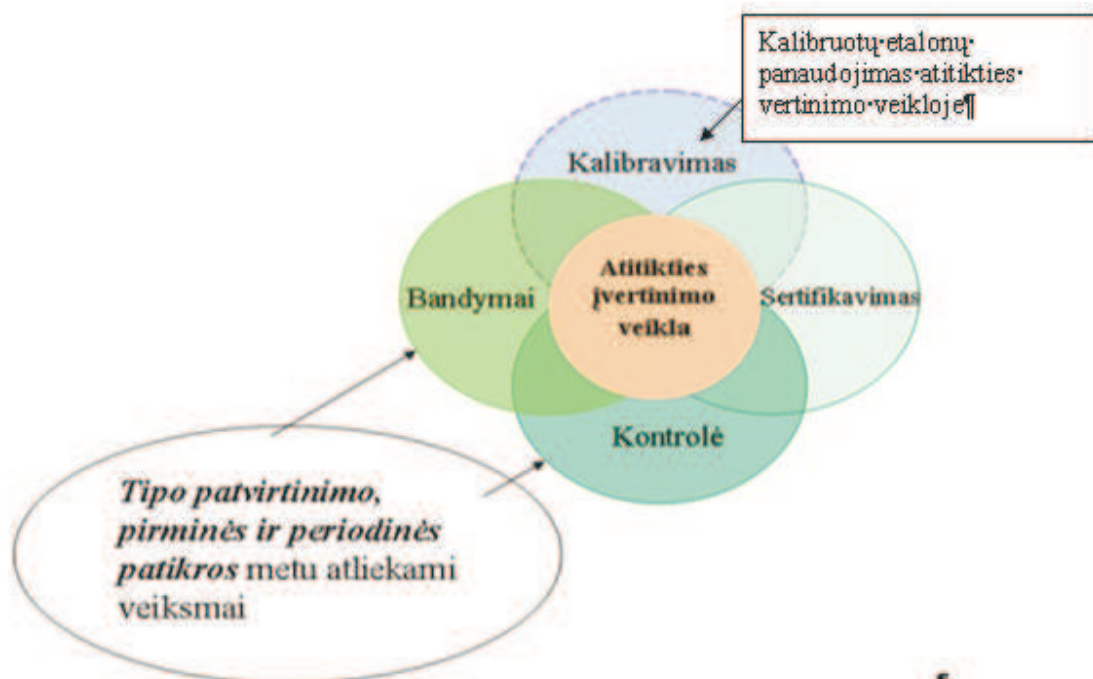

Vardinis kiekis: 150 g. $\Rightarrow$ leistinoji neigiama paklaida (LNP): 6,8 g.

Fasuotos prekės, kurių neigiama paklaida didesnė už LNP yra I sektoriuje. Fasutos prekės, kurių neigiama paklaida du kartus didesnės už LNP yra II sektoriuje.

Atitikties įvertinimo veiklos sudedamosios dalys

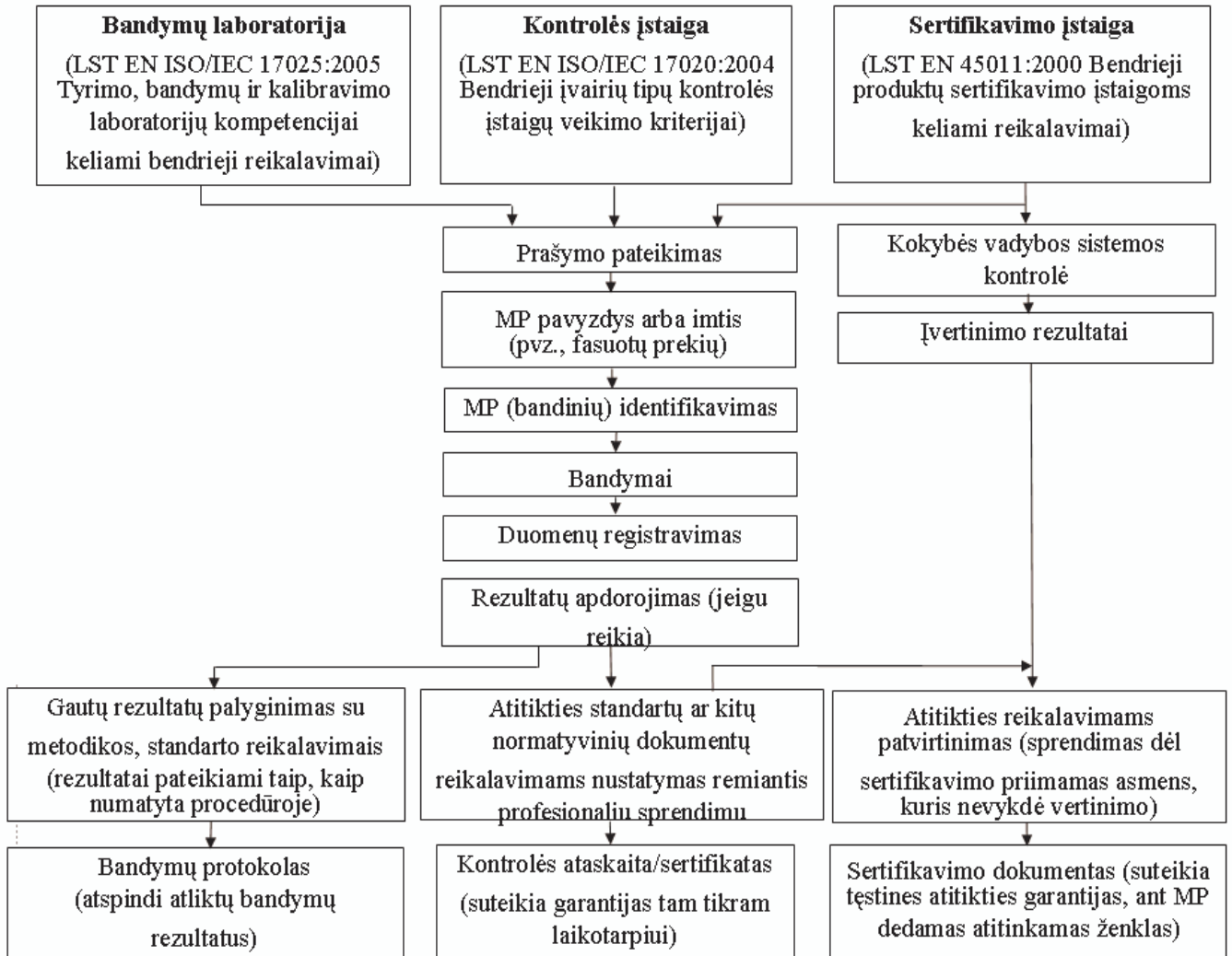
Bandymas- techninis veiksmas, kai, taikant nurodytą metodiką, nustatoma viena ar keletas konkretaus gaminio charakteristikų. Gali būti nurodoma atitiktis metodikoje nurodytiems reikalavimams. Laboratorija turi pareikšti nuomonę dėl teiginio, kad rezultatai atitinka reikalavimus arba jų neatitinka . Tačiau nuomonės ir aiškinimai neturi būti painiojami su kontrole ir gaminių sertifikavimu, kaip nurodyta ISO/IEC 17020 ir ISO/IEC Guide 65 .

Kontrolės apibrėžimas iš dalies sutampa su bandymų ir gaminio sertifikavimo apibrėžimais, nes ši veikla turi bendrų bruožų. Svarbus skirtumas- kontrolės įstaiga turi nustatyti atitiktį konkreitiems ar bendriesiems reikalavimams remdamasi profesionaliu sprendimu. Kontrolės rezultatai taip pat gali būti naudojami sertifikuojant.

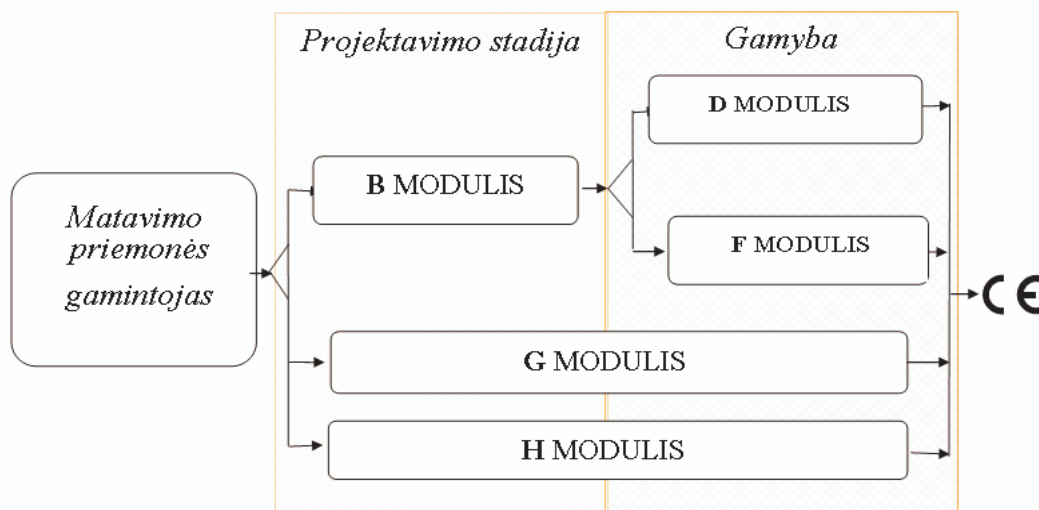
Sertifikavimu gamintojas garantuoja produkto atitiktį pripažintam standartui.

Sertifikuojant MP, įvertinamos jų projektavimo ir gamybos sąlygos, kokybės valdymo (vadybos) sistema, techninės galimybės bei kitos sąlygos, užtikrinančios pastovią produkcijos atitiktį normatyvinio dokumento reikalavimams.

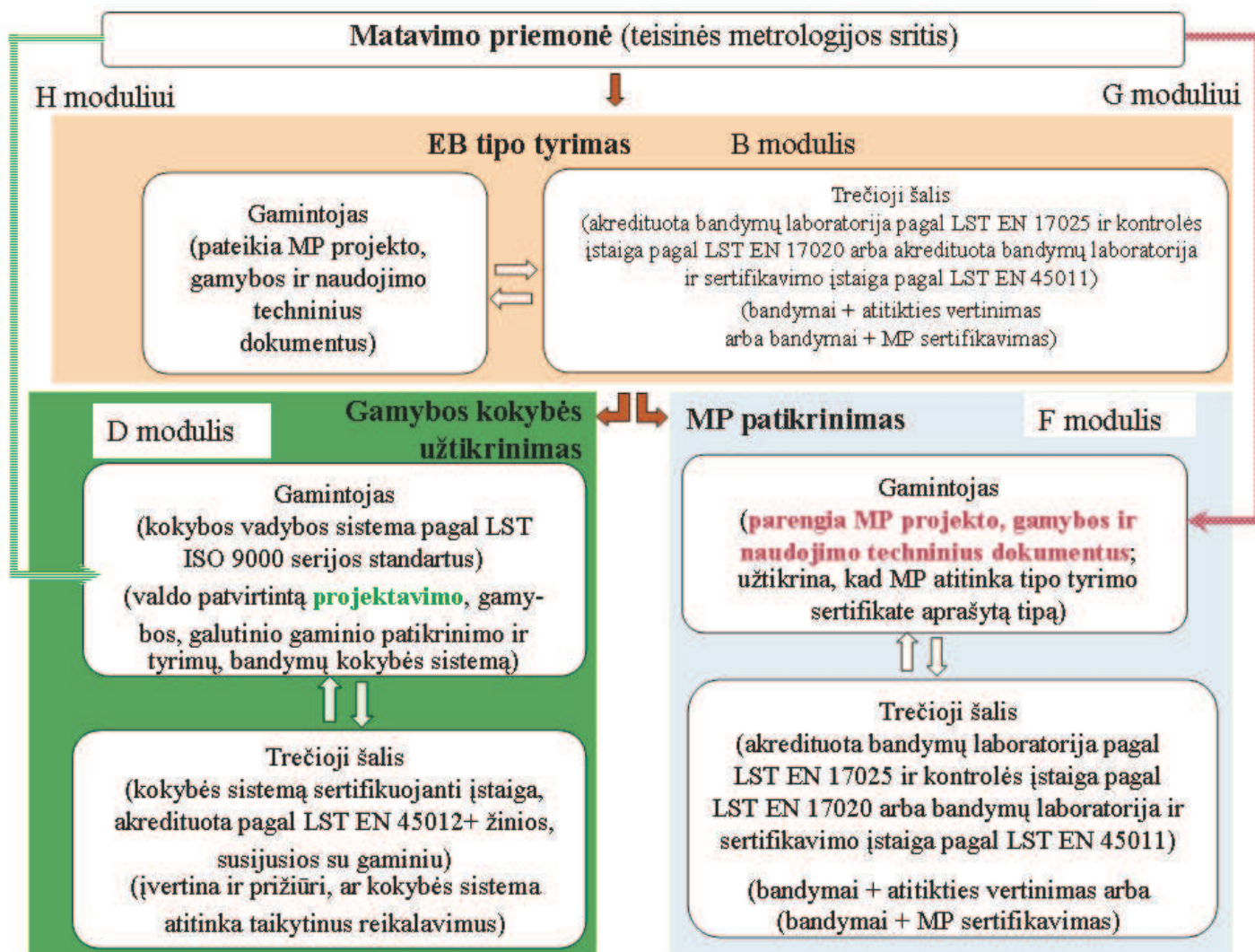
Bandymų, kontrolės ir produkto sertifikavimo procedūros

Reglamentuojamoje srityje MP tipo patvirtinimas ir pirminė patikra susiję su atitikties „moduliniu“ įvertinimu.

Teisinėje metrologijoje dažniausiai naudojamų modulių kombinacijos

Atitikties įvertinimo įstaigų prievolės pagal B, D, F, H ir G modulius

Klausimai savikontrolei:

1. Ar patikros veiksmus priskirtumėte bandymams?
2. Ar nereglamentuojamose teisinės metrologijos srityse taikomas “modulinis” atitikties įvertinimas?
3. Ar bandymų laboratorijos darbuotojas gali pareikšti nuomonę dėl gautų rezultatų atitikties metodikoje nurodytiems reikalavimams?
4. Ar metrologinis patvirtinimas valdo matavimų rezultatų kokybę?
5. Ar atitikties įvertinimo sistema užtikrina matavimo vieneto perdavimą?